

Notulen van de vergadering
gehouden op donderdag 7 november 1963 in de vergaderzaal van
het Ministerie van Justitie, aangevangen om twee uur en voort-
gezet vrijdag 8 november 1963 in de Trêveszaal 's morgens om
tien uur

Aanwezig: De minister-president Marijnen en de ministers
Van Aartsen, Andriessen, Biesheuvel (bij de punten
2b-2f, 3, 8, 11, 14 en 18), Bogaers, Bot (bij de
punten 1-11 en 18a-18c), De Jong, Luns (bij de
punten 2b-2f, 3 en 18a), Scholten (bij de punten
2b-2f, 3, 8, 11, 14 en 18), Schouwenaar, Toxopeus,
Veldkamp en Witteveen

Secretaris: drs. J. Middelburg

1. Notulen van de vergadering van 25 oktober 1963

a. Groeiprognoses middellange termijn (punt 10)

Minister Veldkamp merkt op, dat in de conclusies
niet is vermeld, dat er een ambtelijke commissie en een steering
committee zullen komen. Minister Andriessen acht het bezwaar-
lijk om de bij de wet ingestelde centrale plancommissie er-
buiten te laten en het lijkt hem ook moeilijk om twee commis-
sies erover te laten spreken. Overigens is blijkens de notulen
geconcludeerd, dat een ambtelijke werkgroep nog overleg over
de institutionele opzet zal plegen. Minister Veldkamp had ge-
dacht, dat ook de instelling van een steering committee in
deze werkgroep aan de orde gesteld moet worden. Minister An-
driessen zegt, dat over de opzet dus nog een andere notitie
zal komen, die in de REA behandeld kan worden.

Minister Bot verzoekt met het oog op de betekenis
van de recreatie, de volksontwikkeling e.d. ook een vertegen-
woordiger van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in de werk-
groep op te nemen. Minister Andriessen antwoordt, dat prognoses
in het horizontale vlak voorlopig nog niet gemaakt zullen wor-
den. Hij stemt echter ermede in, dat een vertegenwoordiger van
Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in de werkgroep zitting
zal hebben.

1 b. Verlaging leerlingenschaal (punt 16 j)

Minister Bot bevestigt naar aanleiding van een vraag
van minister Witteveen, dat staatssecretaris Grosheide en hij
bij de behandeling van de begroting zullen verduidelijken, dat

de data.....

ministerraad
7/8 november 1963

de data die omtrent verlaging van de leerlingenschaal zijn genoemd streefdata zijn, dus niet definitief.

1 c. Bezoek bewindslieden aan krijgsmachtonderdelen (punt 16 k)

Minister Veldkamp verwacht, dat hij aan het bezoek aan de luchtmacht niet zal kunnen deelnemen, omdat hij in de Kamer moet zijn; hij stelt de vraag of een volgend bezoek niet op een zaterdag of maandag kan worden georganiseerd. Minister De Jong acht het wel mogelijk, dat een bezoek op maandag plaats heeft. De minister-president is voornemens niet aan dit bezoek deel te nemen, tenzij veel bewindslieden verhinderd zouden zijn.

2. Buitenlands beleid

a. Voorbereiding standpunt inzake landbouwbeleid van de EEG

Minister Andriessen stelt voor de nieuwe onderraad uit de ministerraad te noemen Raad voor Europese Zaken (REZ). De raad besluit aldus.

Minister Andriessen dringt erop aan, dat de nieuwe raad snel bijeen komt. De ontwikkeling van de zaken in de EEG vooral na de indiening van het plan-Mansholt inzake de graanprijzen benauwt spreker ten zeerste. Voorts denkt hij aan de Nederlandse inbreng in de zgn. Kennedy-ronde.

De minister-president ziet het als een herhaling van de verwerpelijke werkwijze in Brussel, dat terwijl minister Andriessen net uit Brussel terug is, volgende week alweer de ingrijpende zaak van het plan-Mansholt op de agenda staat. Spreker stelt de vraag welke houding men komende dinsdag en woensdag in de EEG-raad zal innemen. Minister Andriessen antwoordt, dat hij een voorbespreking met de ministers Biesheuvel en Luns zal hebben. De volgende vergadering van de EEG-raad zal op 2 december bijeenkomen; de coördinatiecommissie zal dan tevoren (op 27 november) de zaken bespreken.

De minister-president stelt voor de eerste vergadering van de REZ te houden op vrijdagmorgen 22 november. De raad besluit, dat de REZ vrijdagmorgen 22 november zal vergaderen, aanvangende om half tien en dat de ministerraad die dag 's middags zal beginnen en eventueel 's avonds zal worden voortgezet.

Minister Andriessen zal entameren, dat men reeds maandag begint met ambtelijk een nota voor de REZ voor te bereiden. De minister-president acht het wenselijk, dat van de nieuwe EEG-plannen niet alleen de budgettaire, maar ook andere financiële consequenties (o.a. met betrekking tot de toeslag op lichte gronden) worden nagegaan, terwijl ook aan de koppeling van de kwestie van de graanprijzen aan het zuivelreglement aandacht ware te schenken.

Minister Witteveen neemt aan, dat deze zaak in de EEG-raadsvergadering van 12 november nog geheel wordt open

gehouden.....

gehouden. Minister Andriessen antwoordt bevestigend.

2 b. Multilaterale nucleaire macht (Zie notulen m.r. 1 november 1963, punt 2 a)

Minister Luns meent, dat het verstandig is geweest de zaak van een Nederlandse deelneming aan de besprekingen inzake de vorming van een multilaterale nucleaire macht (MLF) open te houden. Bij de bespreking van de begroting van Buitenlandse Zaken in de openbare commissievergadering blijkt, dat alle regeringspartijen vóór deelneming aan de besprekingen zijn, terwijl bij de Partij van de Arbeid een kentering in deze richting mogelijk lijkt. In de commissie werd op een snelle beslissing aangedrongen, waarop spreker heeft geantwoord, dat dit niet nodig is, aangezien de besprekingen in Parijs nog pas in een beginfase zijn. Hij verwacht een solide meerderheid in de Kamer, als de regering besluit tot deelneming aan de besprekingen, mits dit geheel vrijblijvend is ten aanzien van het meedoen aan een multilaterale macht.

2 c. De Europese integratie

Minister Luns deelt mede, dat in de Kamercommissie is aangedrongen op het houden van nieuwe politieke besprekingen in het kader van de Zes. Bij vorige politieke consultaties is de Nederlandse delegatie steeds vrij ver gegaan, omdat de verwachting bestond, dat de Britse regering ook weldra hieraan zou meedoen. De minister-president is van oordeel, dat de besprekingen die in de WEU-raad in Den Haag hebben plaats gehad het wenselijk maken om thans daarop het accent te leggen. Minister Luns is het hiermede eens. Sommige Kamerleden hebben de indruk, dat de Nederlandse regering een "relance" ten nutte van de Europese integratie, ook in de situatie waarin men door de Franse houding is gekomen, zou toejuichen.

Minister Biesheuvel acht het wel mogelijk, dat de onderhandelingen in de EEG o.a. over het landbouwbeleid zo vastlopen, dat men op hoog niveau erover zal moeten spreken hoe eruit te komen. Minister Luns heeft tijdens zijn ministerschap de ervaring opgedaan, dat de aanvaarding van controversiële zaken in een vergadering zoals de EEG-raad niet lukt, als er niet van tevoren al aanwijzingen zijn, dat men tot overeenstemming wil komen. De laatste bijeenkomst van de EEG-raad, die spreker met minister Andriessen heeft bijgewoond, heeft het optimisme te dezen aanzien niet vergroot. Slechts na zware druk op de Franse minister Giscard d'Estaing heeft de EEG-raad kunnen besluiten te zien of men met de zogenaamde 30/10 formule inzake de extreem hoge invoertarieven met de Amerikanen tot een overeenstemming zal kunnen komen. Spreker vond het betrokken lid van de EEG-commissie Rey veel te optimistisch hierover. Met

L. versuimming van

betrekking.....